

SMĚRNICE č. Sm-K004

Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi

5. vydání ze dne: 12. 4. 2024
Vydání: 1
Účinnost od: 12. 4. 2024

Skartační znak: A
Stupeň důvěrnosti: N1

	Jméno	Funkce	Datum	Podpis
Odborný garant	Ing. Jan Kotzot	technik bezpečnosti práce a požární ochrany Odbor bezpečnosti a krizového řízení		
	Mgr. Jaroslav Svozil	vedoucí Oddělení vodního hospodářství a ekologie		
Schválil	prof. MUDr. Roman Havlík, Ph.D.	ředitel Fakultní nemocnice Olomouc		

1 ÚVODNÍ USTANOVENÍ

1.1 Účel

1.1.1 Směrnice stanovuje podmínky pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi ve Fakultní nemocnici Olomouc podle použitelného předpisu Evropské unie o chemických látkách a chemických směsích a zákona č. 350/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

1.1.2 Tato směrnice se nevztahuje na léčiva a zdravotnické prostředky, pokud nejsou odpadem.

1.2 Závaznost

1.2.1 Směrnice je závazná pro všechny zaměstnance Fakultní nemocnice Olomouc, kteří nakládají s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi.

1.2.2 Není-li v této směrnici stanoveno jinak, platí tato směrnice v nezbytném rozsahu i pro zaměstnance jiných zaměstnavatelů a cizích osob, kteří se nacházejí se souhlasem Fakultní nemocnice Olomouc v jejich prostorách, kde se nakládá s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi.

1.3 Správa normy

1.3.1 Správa normy se řídí směrnicí Sm-G001 Vznik a řízení organizačních norem.

2 VYMEZENÍ POJMŮ

2.1 Zkratky

ADN	Evropská dohoda o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách
ADR	Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CAS	„Chemikal Abstract Servisec“, který je doplněn číslem a vyjadřuje identifikátor chemické látky
CLP	„Clasification, Labelling and Packaging“, nebo též označení pro Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1272/2008, o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006
CSR	„Chemikal Safety Report“
DOPR	Provoz dopravy Fakultní nemocnice Olomouc
EFA	Software používaný ve FNOL
EHS	Evropské hospodářské společenství
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
FNOL	Fakultní nemocnice Olomouc
GHS	Globally Harmonized Systém of Clasification and Lebeling of Chemicals
ICAO/IATA	Mezinárodní organizace pro civilní letectví/Mezinárodní organizace sdružující letecké přepravce
IMDG	Mezinárodní předpis stanovující podmínky přepravy nebezpečných látek po moři
NCHLaS	Nebezpečná chemická látka a chemická směs

NZdP	Nezdravotnické pracoviště
OG	Odborný garant
ON	Organizační norma
OOPP	Osobní ochranné pracovní prostředky
OSB	Oddělení správy budov
OVEK	Oddělení vodního hospodářství a ekologie
OZO NCHLaS	Odborně způsobilá osoba k nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi
PBT látky	„ P ersistentní, B ioakumulativní, T oxické“ látky
QI	Software používaný ve FNOL
REACH	„ R egistrace, E valuace, A kreditace, C hemické látky“ a používá se pro označení předpisu „Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1907/2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES“
RID	Evropská dohoda upravující podmínky přepravy nebezpečných látek po železnici
Sb.	Sbírka zákonů
TIS	Toxikologické informační středisko Praha
VSMT	Sklad všeobecného materiálu a textilu
ZdP	Zdravotnické pracoviště
ZVIT	Údržba Oddělení správy budov Fakultní nemocnice Olomouc

2.2 Definice

2.2.1 Látka (chemická látka)

Chemický prvek a jeho sloučeniny v přírodním stavu nebo získané výrobním procesem, včetně všech přídavných látek nutných k uchování jeho stability a všech nečistot vznikajících v použitém procesu, avšak s vyloučením všech rozpouštědel, která lze oddělit bez ovlivnění stability látky nebo změny jejího složení.

2.2.2 Směs (chemická směs)

Směs nebo roztok složený ze dvou nebo více látek.

2.2.3 Nebezpečné chemické látky nebo nebezpečné chemické směsi

Chemické látky nebo chemické směsi, které za podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie o chemických látkách a chemických směsích nebo chemickým zákonem mají jednu nebo více nebezpečných vlastností.

2.2.4 Osobní ochranné pracovní prostředky

Ochranné prostředky určené k ochraně zaměstnance před působením rizik, která by mohla ohrozit jeho zdraví, nesmí bránit při výkonu práce a musí splňovat požadavky stanovené přímo použitelným předpisem EU, a to Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/425.

2.2.5 Osoba odborně způsobilá pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi

Pro potřebu této směrnice, se osobou odborně způsobilou k nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi klasifikovanými jako vysoce toxické – viz odst. 2.2.8 této ON – rozumí fyzická osoba, která získala vzdělání ve smyslu § 44b zákona č. 258/2000 Sb.

2.2.6 Mycí, čistící a desinfekční prostředky

Prostředky zahrnující všechny prostředky, které splňují základní požadavky očisty těla od škodlivých a jiných znečišťujících látek, nečistot a prachů, které působí na povrch těla a mohou vniknutím do těla ohrozit zdravotní stav zaměstnanců; poskytuje se mýdlo, čistící pasty, desinfekční prostředky podle druhu škodliviny, ochranné masti, regenerační krémy.

2.2.7 Nakládání s nebezpečnou chemickou látkou nebo chemickou směsí

Výroba, dovoz, distribuce, prodej, používání, skladování, balení, označování a vnitropodniková doprava.

2.2.8 Chemická látka a směs vysoce toxická

Nebezpečná chemická látka nebo chemická směs klasifikovaná podle zákona o chemických látkách jako vysoce toxická, látka a směs podle přímo použitelných předpisů Evropské unie o chemických látkách a chemických směsích, které mají přiřazenu třídu a kategorii nebo kategorie nebezpečnosti akutní toxicita kategorie 1 nebo 2.

2.2.9 Chemická látka a směs toxická

Nebezpečná chemická látka nebo chemická směs klasifikovaná podle zákona o chemických látkách jako toxická, látka a směs podle přímo použitelného předpisu Evropské unie o chemických látkách a chemických směsích, které mají přiřazenu třídu nebo třídy a kategorii nebo kategorie nebezpečnosti akutní toxicita kategorie 3 nebo toxicita pro specifické cílové orgány po jednorázové nebo opakované expozici kategorie 1.

2.2.10 Chemická látka a směs žíravá

Nebezpečná chemická látka nebo chemická směs klasifikovaná podle chemického zákona jako žíravá, nebo látka a směs podle přímo použitelného předpisu Evropské unie o chemických látkách a chemických směsích, které mají přiřazenu třídu a kategorii nebezpečnosti žíravost kategorie 1 se standardní větou o nebezpečnosti H314.

2.2.11 Chemická látka a směs vysoce toxická, toxická a žíravá

Legislativní zkratka, kde pojem „chemická látka a směs vysoce toxická, toxická a žíravá“ nevyjadřuje jen klasifikaci nebezpečnosti chemické látky a směsi podle chemického zákona ale také i chemické látky a směsi klasifikované podle nařízení EU.

2.3 Odborné funkce

2.3.1 Poradce FNOL pro oblast nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi je osoba s odbornou způsobilostí ve smyslu § 44b zákona č. 258/2000 Sb., která pro FNOL vykonává poradenskou, kontrolní a edukační činnost v oblasti nakládání s NCHLaS. Činnost poradce FNOL musí být vykonávána vždy na základě smluvního vztahu.

2.3.2 Pověřená osoba

Zaměstnanec FNOL nebo jiná fyzická osoba písemně pověřená vedoucím pracoviště k zabezpečení nakládání s chemickými látkami a směsmi definovanými v odst. 2.2.3 této směrnice na NZdP nebo ZdP. Formulář pro pověření a odvolání je k dispozici v podkapitole 4.3 této ON.

3 VLASTNÍ TEXT

3.1 Nebezpečné chemické látky a chemické směsi

3.1.1 Základní skupiny látek a směsí, které postihují přímo použitelné předpisy Evropské unie o chemických látkách a chemických směsích nebo chemický zákon jsou:

- a) chemikálie a prostředky např. rozpouštědla, činidla regulující pH, kyseliny, zásady, čisticí prostředky, saponáty, kancelářské opravné tekutiny a razítkové barvy,
 - b) diagnostické sety obsahující chemikálie,
 - c) fotochemikálie,
 - d) technické plyny,
 - e) prostředky pro dezinfekci,
 - f) ropné produkty,
 - g) barvy, laky, tónovače, pigmenty, lepidla podobně,
 - h) stavební hmoty (vápno, stavební směsi, antikorozní prostředky),
 - i) hnojiva.
- 3.1.2 Chemické látky a chemické směsi podle svých vlastností a působení na člověka a jeho okolí dělí na **nebezpečné** chemické látky a chemické směsi a **ostatní** chemické látky a chemické směsi.
- 3.1.3 Klasifikace chemických látek a chemických směsí je prováděna podle nařízení **CLP**, které stanoví kritéria, na jejichž základě se stanoví, zda je daná látka nebo směs náležitě klasifikována. Splňují-li chemické látky nebo směsi kritéria týkající se:
- a) fyzikální nebezpečnosti, nebo
 - b) nebezpečnosti pro zdraví, nebo
 - c) nebezpečnosti pro životní prostředí,
- jsou považovány za NCHLaS a řadí se do příslušných tříd nebezpečnosti, která se dále dělí na kategorie nebezpečnosti.
- 3.1.4 Chemické látky a směsi, které byly klasifikovány jako nebezpečné podle předepsaných kritérií, jsou označovány:
- a) **výstražnými symboly**. Jednotlivé výstražné symboly jsou uvedeny v následujících tabulkách,

Fyzikální nebezpečnost	Třída a kategorie nebezpečnosti	Symbol nebezpečnosti
Výbušné	- výbušniny - nestabilní výbušniny - samovolně reagující látky/směsi typ A/B - organické peroxidy, typy A,B	GHS01
Hořlavé	- hořlavé plyny - hořlavé aerosoly - hořlavé kapaliny - hořlavé tuhé látky	GHS02
Oxidující	- oxidační plyny kat. 1 - oxidační kapaliny, kat. 1,2,3 - oxidační tuhé látky, kat. 1,2,3 - samovolně reagující látky/směs typu B,C,D,E,F	GHS03
Plyny pod tlakem	- stlačené plyny - zkapalněné plyny - zchlazené zkapalněné plyny - rozpuštěné plyny	GHS04

Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi

Verze 1

(Směrnice č. Sm-K004, 5. vydání ze dne 12. 4. 2024)

Korozivní	- látky/směsi žíravé pro kovy, kat. 1 - poleptání kůže, kat. 1A,1B,1C - vážné poškození očí, kat. 1	GHS05
-----------	---	--

Nebezpečnost pro zdraví	Třída a kategorie nebezpečnosti	Symbol nebezpečnosti
Toxické	- akutní toxicita (orální, dermální, inhalační), kat. 1,2,3	GHS06
Korozivní	- látky/směsi žíravé pro kovy, kat. 1 - žíravé pro kůži (poleptání kůže), kat. 1A,1B,1C - vážné poškození očí, kat. 1	GHS05
Dráždivé	- akutní toxicita (orální, dermální, inhalační), kat. 4 - podráždění kůže, kat. 2 - podráždění očí, kat. 2 - senzibilizace kůže, kat. 1,1A,1B - nebezpečí pro ozonovou vrstvu - toxicita pro specifické cílové orgány (jednorázová expozice), kat. 3 - podráždění dýchacích cest - narkotické účinky	GHS07
Nebezpečné pro zdraví	- senzibilizace dýchacích cest, kat. 1 - mutagenita v zárodečných buňkách, kat. 1A,1B,2 - karcinogenita, kat. 1A,1B,2 - toxicita pro reprodukci, kat. 1A,1B,2 - toxicita pro specifické cílové orgány (jednorázová expozice), kat. 1,2 - toxicita pro specifické cílové orgány (opakovaná expozice), kat. 1,2 - nebezpečí při vdechnutí, kat. 1	GHS08

Nebezpečnost pro životní prostředí	Třída a kategorie nebezpečnosti	Symbol nebezpečnosti
Nebezpečné pro životní prostředí	- nebezpečné pro vodní prostředí • chronické nebezpečí, kat. 1,2 • akutní nebezpečí, kat. 1	GHS09

Pozn. Látky nebezpečné a zvláště nebezpečné CHLaS jsou uvedeny v příloze č. 1 zákona č. 254/2001 Sb (vodní zákon).

b) signálním slovem, které označuje příslušnou úroveň závažnosti nebezpečnosti za účelem varování před možným nebezpečím, rozlišují se tyto dvě úrovně:

- „**Nebezpečí**“
- „**Varování**“

c) standardní **větou** o nebezpečnosti - viz Příloha č. 1a,

- d) **pokyny** pro bezpečné zacházení - viz Příloha č. 1b.
- 3.1.5 Symboly nebezpečnosti a jejich písemné ekvivalenty, kterými byly obaly označené a balené dle dřívějších předpisů (Směrnice ES č. 1999/48/ES, vyhláška č. 402/2011 Sb.) jsou již neplatné.
- 3.1.6 Standardní věty s označením specifické rizikovosti (R-věty) jsou stále používány v právních a ostatních předpisech.
- ## 3.2 Balení, značení obalů NCHLaS
- 3.2.1 Balení nebezpečných chemických látek a chemických směsí dle nařízení CLP, musí splňovat následující požadavky:
- a) balení a obaly musí zamezit ztrátě obsahu,
 - b) materiál balení a obalů musí být při styku s obsahem stálý,
 - c) balení a obaly musí silné a pevné,
 - d) obaly musí být vybaveny vodotěsnými uzávěry,
 - e) ve stanovených případech musí mít obaly odolné proti otevření dětmi či hmatatelnými výstrahami.
- 3.2.2 Je-li nebezpečná chemická látka nebo chemická směs balena do obalu v souladu s podmínkami pro přepravu nebezpečných věcí v mezinárodní přepravě a s požadavky na přepravu nebezpečných věcí v dopravě silniční (ADR), železniční (RID), vodní vnitrozemské (ADN), letecké (ICAO/IATA) a námořní (IMDG) má se za to, že vyhovuje požadavkům na vlastnosti obalu (únik obsahu, poškození obalu a uzávěru s obsahem, silné a pevné obaly a uzávěry dostatečně silné a pevné při běžném použití).
- 3.2.3 Balení a obaly určené pro NCHLaS musí být řádně označeny štítkem (etiketou) s následujícími údaji:
- a) jméno/název, adresa a telefonní číslo dodavatele nebo dodavatelů,
 - b) jmenovité množství látky nebo směsi v balení nebo obalu,
 - c) obchodní název, chemický název látky nebo směsi včetně chemické značky (tzv. identifikátor výrobku),
 - d) výstražnými symboly nebezpečnosti – viz odstavec 3.1.4 písm. a) této ON,
 - e) signálním slovem – viz odstavec 3.1.4 písm. b) této ON,
 - f) standardními větami o nebezpečnosti – viz příloha č. 1a této ON,
 - g) pokyny pro bezpečné zacházení – viz příloha č. 1b této ON,
 - h) podle potřeby doplňkové informace o nebezpečnosti – příloha č. 1a této ON.
- 3.2.4 Etikety musí být pevně připevněny k jedné nebo více stranám obalu, který bezprostředně obsahuje nebezpečnou chemickou látku nebo chemickou směs, tak aby se údaje daly bez překážek číst. Pozadí etikety má takovou barvu a provedení, aby na něm výstražný symbol nebezpečnosti zřetelně vystupoval. Nejmenší přípustné rozměry etiket se volí v závislosti na objemu obalu a jsou následující:
- nepřesahující 3 litry	52 x 74 mm
- větší než 3 litry, ale nepřesahující 50 litrů	74 x 105 mm
- větší než 50 litrů, ale nepřesahující 500 litrů	105 x 148 mm
- větší než 500 litrů	148 x 210 mm.
- 3.2.5 Údaje na etiketě musí být uvedeny vždy v českém jazyce. Více jazyků na štítku smí být použito jen tehdy, pokud budou obsahovat stejné údaje.

- 3.2.6 Při uložení NCHLaS do náhradního obalu, musí být tento obal minimálně označen v souladu s předchozími odstavci.
- 3.2.7 Pro označování obalů - lahví na přepravu plynů; nádob na plyny určené pro propan, butan nebo zkapalněný plyn; aerosoly a nádoby vybavené rozprašovačem a obsahující látky nebo směsi klasifikované jako zdraví nebezpečné při vdechnutí; na kovy v celistvé formě, slitiny, směsi obsahující polymery a směsi obsahující elastomery; na výbušniny uváděné na trh pro získání výbušného nebo pyrotechnického účinku; platí odchylky, které jsou uvedeny v Příloze I CLP.
- 3.2.8 Skříně pro „skladování“ nebezpečných látek nebo směsí musí být po celou dobu jejich používání označeny (v horní části dvířek, označení zleva doprava) výstražnými symboly nebezpečnosti GHS/CLP podle druhu užívaných CHLaS velikosti minimálně 20 x 20 mm.
- 3.2.9 Sklady nebezpečných látek nebo směsí (zkolaudované k danému užívání) musí být označeny na dveřích skladu (v horní části) výstražnými symboly nebezpečnosti GHS/CLP podle druhu užívaných CHLaS velikosti minimálně 50 x 50 mm pro ZdP a minimálně 100 x 100 mm pro NZdP.
- 3.2.10 Místnosti, užívané prostory nebo prostranství, kde jsou „uložena“ provozní množství NCHLaS (čisticí a ostatní místnosti, aj.), musí být podle dané situace označeny v blízkosti místa uložení nebo na dveřích místnosti výstražnou značkou pro všeobecné nebezpečí (viz NV č. 375/2017 Sb., př. č. 4) s dodatkovou tabulkou s nápisem Chemické látky a směsi (celková velikost označení A5 – samolepící folie).
- 3.2.11 V případě ukládání hořlavých kapalin musí být na dveřích skladu dle 3.2.9 dále umístěny značky „Zákaz vstupu nepovolaným osobám“ a „Zákaz vstupu s otevřeným plamenem“. Jedná se o sklady, které jsou umístěny ve volně přístupných prostorech FNOL (např. doprava, parková skupina).
- 3.2.12 Všechny výstražné symboly nebezpečnosti nebo značky nesmí být snadno odstranitelné.

3.3 Bezpečnostní listy

- 3.3.1 Bezpečnostní list vyhotovuje výrobce nebo dovozce NCHLaS při jejich uvádění na trh a po věčné stránce musí odpovídat požadavkům Nařízení ES č. 1907/2006 (REACH).
- 3.3.2 Bezpečnostní list k NCHLaS musí být označen datem vydání (revize) a obsahuje následující položky:
- identifikační údaje o nebezpečné látce nebo směsi,
 - identifikační údaje o výrobcí a dovozci, telefonní číslo pro naléhavé situace (pro ČR - TIS, služba non-stop),
 - identifikace rizik (výčet rizik představující pro člověka a pro životní prostředí, popis nejdůležitějších nepříznivých fyzikálně-chemických účinků, účinků na lidské zdraví a na životní prostředí, symptomy vztahující se k použití a možnému nevhodnému použití látky nebo směsi, které lze důvodně předpokládat),
 - složení nebo informace o složkách (výčet identifikovaných nebezpečných vlastností složek a jejich koncentrace, název a registrační číslo /např. ES, CAS, REACH/),
 - pokyny pro první pomoc (stručný popis první pomoci, upozornění na okamžitou lékařskou pomoc),
 - opatření pro zdolávání požáru (výčet požadavků na zdolávání požáru, vhodných a nevhodných hasiv, zvláštních nebezpečí způsobené expozicí nebezpečnou látkou nebo směsí, produkty hoření nebo vznikajících plynů),
 - opatření v případě náhodného úniku (opatření na ochranu osob, ochranu životního prostředí, použitelné čisticí metody,

- h) zacházení a skladování (obsahují opatření pro bezpečné zacházení včetně pokynů pro technická opatření, podmínky bezpečného skladování včetně množstevních limitů, operativní doporučení vztahující se k určeným použití,
- i) omezování expozice a osobní ochranné prostředky údaje potřebné pro ochranu zdraví člověka (obsahuje specifické kontrolní parametry včetně hodnot expozičních limitů pro člověka nebo biologických hodnot, specifická opatření pro řízení rizik způsoby omezování expozice, potřeb a způsob individuální ochrany a výčet OOPP),
- j) fyzikální a chemické vlastnosti (např. vzhled, zápach nebo vůně, bod varu a vzplanutí, hořlavost, výbušné a oxidační vlastnosti, tlak par),
- k) stálost a reaktivita (obsahuje informace o stálosti, o nebezpečných reakcích za určitých podmínek použití nebo uvolnění do životního prostředí,
- l) toxikologické informace (obsahuje stručný, avšak úplný a srozumitelný popis různých toxikologických účinků /účinků na zdraví/, které se mohou projevit, jestliže uživatel přijde do styku s látkou nebo směsí),
- m) ekologické informace (popis možných účinků, chování a osud látky nebo směsi v ovzduší, ve vodě nebo v půdě např. ekotoxicitu, mobilita, perzistence a rozložitelnost, bioakumulační potenciál, výsledky posouzení PBT a jiné nepříznivé účinky),
- n) pokyny k likvidaci (uvedení vhodných metod likvidace látky nebo přípravku a jakéhokoli znečištěného obalu /spalování, recyklace, skládkování atd./),
- o) informace pro přepravu (bezpečnostní opatření, které musí být respektovány v souvislosti s dopravou nebo převozem dle požadavků ADR, IMDG, ICAO/IATA),
- p) informace o předpisech (informace o provedení posouzení chemické nebezpečnosti, informace k ochraně zdraví, bezpečnosti, ochraně životního prostředí na úrovni EU, příslušné vnitrostátní právní předpisy, expoziční scénář, pokud je zpracována tzv. Bezpečnostní zpráva (CSR),
- q) další informace (veškeré další informace, které dodavatel považuje za důležité z hlediska ochrany zdraví a bezpečnosti uživatele a z hlediska ochrany životního prostředí).

3.3.3 Bezpečnostní list musí být vždy v českém jazyce.

3.3.4 Dostupnost bezpečnostního listu

- a) Pracoviště FNOL, která zabezpečují nákup NCHLaS, mají povinnost s nákupem zajistit i dodávku BL.
- b) Bezpečnostní list zabezpečující pracoviště FNOL předá do LEK, které zajistí jeho vyvěšení v elektronické podobě na ALTUS Portál FNOL do sekce Bezpečnostní listy.
- c) Bezpečnostní listy jsou uloženy elektronicky na ALTUS Portále, kde není na pracovišti k dispozici PC, musí být fyzicky dostupné.

3.4 Objednávání NCHLaS a jejich distribuce v rámci FNOL

3.4.1 Chemické látky a chemické směsi pro použití na zdravotnických pracovištích objednává a distribuuje LEK.

3.4.2 Chemické látky a chemické směsi pro použití na neztvotnických pracovištích, např. ČOV, objednává a distribuuje VSMT.

3.4.3 Oleje, maziva a jiné chemikálie používané v dopravě pro potřebu FNOL, objednává a distribuuje DOPR.

3.4.4 Nátěrové hmoty, tmely, lepidla a jiné chemikálie pro potřebu údržby ZVIT objednává a distribuuje Technický sklad OSB.

3.4.5 Požadavky na nákup a dodání chemických látek a chemických směsí zasílají pověření zaměstnanci pracovišť prostřednictvím žadanek, které jsou vystaveny v aplikaci QI nebo EFA.

3.5 Evidence chemických látek nebo směsí vysoce toxických

3.5.1 Na pracovištích, kde se nakládá s chemickými látkami a směsmi definovanými v odst. 2.2.8 této směrnice, musí být vedena evidence o pohybu těchto látek a směsí.

3.5.2 Zásady pro vedení evidence a jejich archivace

- a) Evidence pro každou chemickou látku nebo směs vysoce toxickou je vedena odděleně a evidenční záznamy musí obsahovat:
 - údaje o přijatém a vydaném množství,
 - stavu zásob,
 - jméno osoby, název pracoviště nebo společnosti, které byla tato látka nebo směs vydána.
- b) Evidenční záznamy se uchovávají nejméně po dobu 5ti let po dosažení nulového stavu zásob látky nebo směsi.
- c) Vést evidenci má povinnost vedoucí pracoviště nebo jím pověřená osoba. Formulář pro vedení evidence je uveden v podkapitole 4.3 této ON.

3.6 Zakázané práce

3.6.1 Těhotným zaměstnankyním je zakázáno:

- a) vykonávat práce definované v § 2, odst. 1 písm. g) až j) vyhlášky o zakázaných pracích a pracovištích,
- b) pracovat na pracovištích, kde podle hodnocení zdravotních rizik zaměstnavatelem expozice chemickým látkám nebo směsím může ohrozit jejich zdraví nebo zdraví plodu.

3.6.2 Zaměstnankyním, které kojí jsou zakázány práce a pracoviště:

- a) uvedené v § 2 odst. 1 písm. g), j) a § 2 odst. 2 písm. j) vyhlášky o zakázaných pracích a pracovištích,
- b) s chemickými látkami nebo chemickými směsmi poškozující kojení prostřednictvím mateřského mléka označovanými větami H 362 nebo R 64,
- c) s chemickými látkami nebo chemickými směsmi toxickými pro reprodukci s účinkem na fertilitu označovanými větami R 60 nebo R 62 nebo jejich kombinacemi anebo s větami H360, H360F, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361f nebo H361fd,
- d) kde podle hodnocení zdravotních rizik zaměstnavatelem expozice chemickým látkám nebo směsím může ohrozit jejich zdraví nebo zdraví kojení.

3.6.3 Mladistvým zaměstnancům je zakázáno:

- a) vykonávat práce definované v § 5, odst. 1 písm. f), h) a i), a v § 5, odst. 2 písm. i) vyhlášky o zakázaných pracích a pracovištích,
- b) pracovat na pracovištích, kde podle hodnocení zdravotních rizik zaměstnavatelem expozice chemickým látkám nebo směsím může ohrozit jejich zdraví.

3.6.4 Zákaz prací mladistvým zaměstnancům se nevztahuje na práce, při nichž se mladiství zaměstnanci připravují na povolání, pokud jsou vykonávány pod soustavným odborným dozorem a organizací práce nebo jinými opatřeními je zajištěna dostatečná ochrana jejich zdraví. Jedná se o práce uvedené v § 5 odst. 1 písm. f) bodech 7 a 8, písm. h) a písm. i) vyhlášky o zakázaných pracích a pracovištích, pokud lze na podkladě vyhodnocení zdravotních rizik vyloučit, že nedojde k poškození zdraví.

3.6.5 Mladistvé zaměstnankyně, které jsou těhotné, kojící nebo matky do konce devátého měsíce po porodu, se vztahují zákazy uvedené v odstavcích 3.6.2 a 3.6.3 této ON.

3.7 Zásady pro bezpečné nakládání s NCHLaS

3.7.1 Každý, kdo nakládá s NCHLaS, je povinen chránit zdraví své, zdraví lidí, a životní prostředí a řídit se symboly nebezpečnosti, standardními větami o nebezpečnosti (standardními větami s označením specifické rizikovosti) a pokyny pro bezpečné zacházení (standardními větami s pokyny pro bezpečné zacházení).

3.7.2 NCHLaS musí být zajištěny před odcizením a neoprávněnou manipulací, únikem a záměnou s jinými látkami a směsmi; způsob skladování a uložení musí splňovat požadavky uvedené na etiketě obalu.

3.7.3 Všechny chemické látky a chemické směsi musí být skladovány a používány v originálních uzavřených a neporušených obalech. Obaly určené pro uchovávání NCHLaS musí odpovídat požadavkům zvláštního předpisu (Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1272/2008 Hlava IV Článek 35).

3.7.4 Přelévání všech chemických látek a chemických směsí do obalů určených pro potraviny, pitnou vodu, léčiva a kosmetické prostředky nebo je v nich uchovávat je přísně zakázáno.

3.7.5 V případě narušení obalu s NCHLaS, uložit tyto chemické látky nebo směsi do náhradního obalu stejného druhu, určeného pro danou chemickou látku nebo směs. Při manipulaci se postupuje v souladu s pokyny uvedenými v bezpečnostním listu dané chemické látky nebo směsi. Nepoužitelné obaly odstraňovat v souladu se směrnicí č. Sm-K001.

3.7.6 K zamezení úniku nebezpečných kapalných chemických látek a chemických směsí je nutné obaly o vnitřním objemu 100 litrů a větším, ukládat nad záchytné vany. Objem záchytné vany musí při úniku pojmout minimálně 20% uskladňovaného objemu, ale vždy alespoň stejný objem jako je objem největšího obalu. Při společném skladování dvou a více NCHLaS musí být vyloučena záměna a vzájemné škodlivé působení mezi nimi.

3.7.7 Na ochranu zdraví osob a zajištění nezávadného pracovního prostředí na pracovišti, musí být při vlastním nakládání s NCHLaS používány vhodné technické prostředky (např. větrání, účinné odsávání par a aerosolů) a předepsané OOPP (viz bezpečnostní listy, MP-K002-01), a vhodná organizace práce (např. pracovní postupy, omezování počtu osob, zřizování kontrolovaných pásem).

3.7.8 Pracoviště, kde se nakládá NCHLaS musí být vybaveny vhodnými prostředky pro přivolání a poskytnutí první pomoci. Dále musí být vybaveny vhodnými prostředky pro jejich likvidaci při nežádoucím úniku.

3.7.9 Vhodné prostředky pro likvidaci při nežádoucím úniku jsou uvedeny v bezpečnostních listech.

3.7.10 NCHLaS, které jsou již odpadem, jsou odstraňovány dle směrnice č. Sm-K001.

3.7.11 Pokyny pro likvidaci nežádoucího úniku chemické látky nebo chemické směsi:

- uniklé množství okamžitě překrýt (posypat) vhodným sanačním materiálem (buničina, textilie, piliny, absorpční látka apod.) a nechat vsáknout případně zředit vodou (únik malého množství),
- použitím dostupných osobních ochranných pracovních prostředků zamezit potřísnění očí, sliznice a kůže látkou nebo směsí či sanačním materiálem,
- zajistit odvětrání prostoru,
- kontaminovaný sanační materiál sesbírat a uložit do uzavíratelného nepropustného obalu a dále s ním zacházet jako s nebezpečným odpadem dle směrnice č. Sm-K001,

- po celou dobu sanačních prací zamezit používání možných zdrojů zapálení (tepelné spotřebiče, otevřený plamen apod.),
- potřísněné plochy omýt / opláchnout vodou a vytřít dosucha,
- v případě úniku velkého množství látky nebo směsi zavolat zásahovou jednotku HZS Ol_kraje; postupuje se stejně jako v případě požáru (viz formulář Fm-K003-PPS-001 Požární poplachová směrnice Fakultní nemocnice Olomouc).

3.7.12 Bližší pokyny o nakládání s uniklými NCHLaS jsou uvedeny v bezpečnostních listech chemická látky nebo chemické směsi.

3.8 Školení o nakládání s NCHLaS

3.8.1 Každý nový pracovník, zaměstnanec je povinen absolvovat školení o nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi nejpozději do 30 dnů od nástupu do zaměstnání.

3.8.2 Zaměstnanci FNOL jsou povinni se účastnit pravidelného školení, které se provádí 1x za dva roky formou e-learningu.

3.8.3 Záznam o provedeném školení zaměstnance se ukládá a eviduje elektronicky v aplikaci "EFA".

3.9 Kontrolní činnost

3.9.1 Spolupráce při kontrole

FNOL musí umožnit oprávněným kontrolním orgánům přístup do prostoru užívaných k nakládání s NCHLaS a poskytnout jim potřebné údaje k jejich činnosti.

3.9.2 Kontrolní činnost OZO NCHLaS ve FNOL

a) **OZO NCHLaS** i provádí na ZdP a NZdP, kde se nakládá s NCHLaS, nejméně 1x za 2 roky kontrolu dodržování stanovených zásad bezpečného nakládání s těmito látkami a směsmi na pracovišti.

b) O průběhu kontroly a zjištěných nedostatků je vyhotoven písemný záznam, který je povinen projednat s odpovědným vedoucím zaměstnancem kontrolovaného pracoviště. Za účelem odstranění zjištěných nedostatků je oprávněn navrhnout vhodná nápravná opatření.

3.10 Přeprava NCHLaS

3.10.1 Přeprava je zajištěna dle pracovního postupu č. PP-Sm-K004-01 Přeprava nebezpečných věcí podléhající Dohodě o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (Dohoda ADR).

3.10.2 Činnost v oblasti ADR zajišťují pro FNOL smluvní bezpečnostní poradci.

3.11 Specifické odpovědnosti a pravomoci

3.11.1 Tato ON nestanovuje specifické pravomoci a odpovědnosti.

3.12 Další odborní garanti

3.12.1 Tato ON nemá další odborné guaranty.

4 SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTY

4.1 Dokumenty vyšší úrovně

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1907/2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1272/2008, o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/425 o osobních ochranných prostředcích a o zrušení Směrnice 89/686/EHS

Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví s o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů

Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 63/2018 Sb., o zrušení některých nařízení vlády v oblasti technických požadavků na výrobky

Vyhláška č. 180/2015 Sb., o pracích a pracovištích, které jsou zakázány těhotným zaměstnankyním, zaměstnankyním, které kojí, a zaměstnankyním-matkám do konce devátého měsíce po porodu, o pracích a pracovištích, které jsou zakázány mladistvým zaměstnancům, a o podmínkách, za nichž mohou mladiství zaměstnanci výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání (vyhláška o zakázaných pracích a pracovištích)

ČSN 65 0201 Hořlavé kapaliny – Prostory pro výrobu, skladování a manipulaci

ČSN 01 8003 Zásady pro bezpečnou práci v chemických laboratořích

4.2 Dokumenty FNOL

Řd-003 Provozní řád FNOL

Sm-K002 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

MP-K002-01 Osobní ochranné pracovní prostředky, mycí, čistící a dezinfekční prostředky

MP-K002-03 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci – výchova a vzdělávání

Sm-K001 Nakládání s odpady

Sm-K003 Stanovení organizace zabezpečení požární ochrany

Sm-L012 Hygienická pravidla

PP-Sm-K004-01 Přeprava nebezpečných věcí podléhající Dohodě o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (Dohoda ADR)

4.3 Vystavené dokumenty

Fm-K004-NCHLaS-001 Pověření

Fm-K004-NCHLaS-002 Odvolání

Fm-K004-NCHLaS-003 Evidenční list nebezpečné chemické látky nebo chemické směsi

5 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

5.1 Účinnost

5.1.1 Tato ON nabývá účinnosti dnem **12. 4. 2024**.

5.1.2 Dnem účinnosti se nahrazuje 4. vydání ze dne 18. 5. 2016.

5.1.3 OG je povinen 1x za 2 roky provést revizi ON. Pokud to stav vyžaduje, musí OG zajistit vypracování nového vydání ON nebo její změny. Záznam o provedené revizi provede správce dokumentace do formuláře Fm-G001-REV-001 „Záznam o revizi ON“.

Povinnost vypracování nové ON nebo změny nastává i v případě, že dojde k zásadním změnám, které se dotýkají obsahu ON.

5.1.4 Přejícná ustanovení nejsou stanovena.

5.2 Přílohy

Příloha č. 1a Standardní věty o nebezpečnosti (H-věty)

Příloha č. 1b Pokyny pro bezpečné zacházení (P-věty)

Příloha č. 2 Slovník cizích pojmů

Příloha č. 3 Zásady pro bezpečnou manipulaci s hořlavými kapalinami na pracovišti

Příloha č. 4 Látky a chemikálie, které nesmí být z požárního hlediska spolu skladovány

Příloha č. 5 Zásady manipulace s chemickými látkami a směsmi, první pomoc